

Поаѓајќи од заложбите за владеење на правото, обезбедување на одржлив економски и општествен развој, целосно и непречено остварување на правата на граѓаните, професионалното и етичкото работење на јавната администрација и спречување на корупцијата, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство ја усвојува следната:

ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРИТЕТ

I. Цели и опфат на Политиката на интегритет

Градењето на интегритет е важен аспект на функционирањето на демократските процеси во сите сфери на општественото живеење. Континуираното унапредување на структурите и практиките на интегритет, претставува значаен столб на владеењето на правото. Секој ризик од корупција и ризик по интегритетот може да ја поткопа довербата на јавноста во демократските институции. Во таа насока, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство не е исклучок. Владата на Република Северна Македонија е сериозно посветена на борбата против корупција и нејзината превенција во сите сфери на општественото живеење и функционирање на сите државни институции.

Во овој поглед, во изминатиот период во земјата беа реализирани значајни реформи и во внатрешната и во надворешната политика, особено во периодот 2017–2018 година, што резултираше со голема трансформација од перспектива на борбата против корупција. Во овој контекст, беа вложени многу напори за градење на функционални институции во критичните области како што се владеење на правото, транспарентност, отчетност и интегритет. При тоа постигнат е забележителен напредок во функционирањето на Државната комисија за спречување на корупцијата, главното тело на Република Северна Македонија во борбата против корупцијата, а Законот за спречување на корупција и судир на интереси и Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси 2021 – 2025, во оваа рамка ги насочуваат напорите на националните авторитети во градење на интегритет и спречување на корупција. Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, исто така вложи многу напори за спречување на корупцијата и градење интегритет.

Целта на оваа политика е да промовира интегритет на политичко и на административно ниво, како основа за поттикнување на етичко однесување, отпорност кон корупција, создавање на услови за општествен развој. Политиката на интегритет го опфаќа функционирањето на сите вработени и сите сектори,

директорати, управи и подрачни единици во рамките на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство. Во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство не се толерира коруптивно однесување. Корупцијата претставува сериозна закана за владеењето на правото, демократијата, човековите права и слободи, еднаквоста и социјалната правда, која го поткопува развојот и ја загрозува стабилноста на демократските институции, како и моралните основи на општеството. Во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство не се толерира било која друга форма на неетичко, казниво или друго незаконито однесување. Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство се стреми кон развој на силна организациска структура и кохерентен систем за управување со интегритет.

Притоа, под поимот „интегритет“ се подразбира законито, професионално, независно, непристрасно, етичко, одговорно, транспарентно и отчетно вршење на работи со кои службените лица го чуваат својот углед и угледот на органот на државната управа, ги елиминираат ризиците и ги отстрануваат сомневањата од настанување и развој на корупција и со тоа обезбедуваат доверба на граѓаните во вршењето на јавните функции и во работата на јавните институции на државно ниво.

Под поимот „корупција“ се подразбира злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба за остварување на корист, директно или преку посредник, за себе или за друг.

II. Компоненти на Политиката на интегритет

1. Јавен интерес и спречување на корупцијата и судирот на интереси
2. Професионално и етичко работење
3. Заштитено пријавување
4. Управување со човечки ресурси
5. Ефикасно, економично и ефективно работење
6. Транспарентност, отчетност и партиципативност
7. Управување со квалитет
8. Еднакви можности на жените и мажите

Јавен интерес и спречување на корупцијата и судирот на интереси

Во извршувањето на своите овластувања и должности, министерот, заменикот министер, државниот секретар и сите вработени во јавната администрација ги почитуваат начелата на законитост, еднаквост и јавност, етичките норми и

професионалните стандарди, без дискриминација или повластување на кој било и со целосно почитување на јавниот интерес. Притоа, внимаваат да не се стават во состојба на судир на интереси и при извршувањето на јавните овластувања и должности не смеат да се раководат од лични, семејни, верски, партиски и етнички интереси, ниту од притисоци и ветувања од претпоставениот или од друго лице. Каков било фактички, потенцијален или видлив, судир на интерес задолжително се пријавува кај лицето за интегритет, согласно насоките за спречување на судир на интереси. Службените лица не примаат подароци, привилегии или погодности. Исклучоците од оваа забрана се утврдени со закон. Подароците, без разлика дали се примени или одбиени, а кои не било можно да се вратат, како и без разлика на нивната вредност, задолжително се евидентираат, а копија од листата од евиденцијата за примените подароци се доставува до Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно закон.

Професионално и етичко работење

Во однос на професионалното и етичко работење секој е должен во вршењето на функцијата, јавното овластување и службената должност да постапува совесно, стручно, одговорно, чесно, ефикасно и непристрасно. Вработените во јавната администрација се придржуваат до Кодексот за однесување на административни службеници. Одговорните лица во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство се придржуваат до највисоките етички стандарди, во согласност со закон и Етичкиот кодекс за однесувањето за административните службеници, со цел заштита на јавниот интерес, чест и углед на јавната функција.

Заштитено пријавување

Етичките стандарди се применуваат во односите со колешките и колегите, со претпоставените и со странките, на работното место, но и во приватниот живот и во односите со јавноста. Укажувачите се колешки, колеги, граѓанки и граѓани за пример кои имаат исклучително важна улога за заштита на јавниот интерес, интегритетот и угледот на министерството. Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство обезбедува услови за заштитено внатрешно пријавување на разумни сомневања и сознанија дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес. Во рамките на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство се охрабрува сите вработени, кандидатки и кандидати за вработување, волонтерки и волонтери, лица

кои биле ангажирани за некоја работа, лица кои се или биле во деловен или друг однос со институцијата, како и лица кои користат или користеле услуги во институцијата, своите сознанија или сомнежи за казниво, неетичко или друго незаконито или недозволиво постапување во министерството да ги пријават кај овластеното лице за прием на пријави од укажувачи. Надлежните лица во Министерството постапуваат по пријавите согласно Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор. Притоа, надлежните лица се должни да ги информираат потенцијалните укажувачи за процедурата за заштитено пријавување, законските одредби за заштите на укажувачи и за можноста за вршење заштитено пријавување до Државната комисија за спречување на корупцијата, Министерството за внатрешни работи, надлежното јавно обвинителство или Народниот правобранител. Министерот во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и раководните структури преземаат мерки со кои се гарантираат доверливоста и заштитата на укажувачите.

Управување со човечки ресурси

Управување со човечки ресурси го промовираат интегритетот како дел од управувањето со човечки ресурси во министерството. Позитивните примери на личен и професионален интегритет постојано се промовираат и наградуваат. Раководните лица применуваат етичко лидерство, а идентификувањето и адресирањето на ризиците е дел од нивните работни задачи. Министерството промовира отворена организациска култура каде слободно се дискутира за проблеми, етички дилеми, недостатоци и се обезбедуваат совети и насоки за нивно разрешување.

Ефикасно, економично и ефективно работење

Ефикасно, економично и ефективно работење на министерството значи дека истото се стреми кон рационално искористување на постоечките ресурси, грижа за ресурсите и заштита и унапредување на земјоделците. Буџетот на министерството се носи и спроведува преку транспарентен и партиципативен процес во сите фази од буџетскиот циклус, со примена на буџетирање засновано на приоритети и родово одговорно буџетирање. Во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство е изграден систем на јавни набавки со кој се подигнува квалитетот и обемот на услугите кои ги испорачува до граѓаните, како и довербата на бизнис заедницата кон администрација, во согласност со позитивните законски прописи.

Транспарентност, отчетност и партиципативност

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство се залага за транспарентно работење и редовно и навремено ја информира јавноста за својата работа преку својата интернет страница, преку прес-конференции, соопштенија и други алатки за информирање. Министерството обезбедува брз и лесен пристап до информациите од јавен карактер. Расположливите информации проактивно се објавуваат на интернет страницата и редовно се ажурираат, во согласност со одредбите од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер. Одлуките се носат преку отворени и инклузивни процеси на консултација на засегнатите страни и подлежат на механизмите на надзор и контрола. При промовирање на културата на интегритет, министерството соработува со граѓанските организации, бизнис-заедницата и другите засегнати страни. Управување со квалитет и одобрување на услугите што им се нудат на граѓаните е врвен приоритет. Министерството воспоставува систем на работење преку кој постојано се унапредува работењето и процесите, се намалуваат ризиците и трошоците, а се подобрува мотивираноста на вработените и се следат вкупните резултати од работењето. Унапредувањето на испораката и подобрувањето на квалитетот на услугите се врши преку одговорно планирање, управување и реализација на процесите и промовирање на култура на извонредност на јавната администрација, согласно меѓународниот стандард ИСО 9001, Заедничката рамка за процена – ЦАФ и други стандарди за квалитет во јавниот сектор.

Управување со квалитет

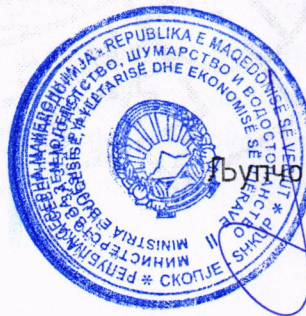
Во однос на еднакви можности на жените и мажите, министерството се стреми кон унапредување на родовата рамноправност при што се препознава важноста од доследно спроведување на обврските и одговорностите од Законот за еднакви можности на жените и мажите. Политиките кои ги спроведува министерството се родово сензитивни и се настојува да се обезбедат подеднаква видливост, еманципирање, одговорност и учество и на жените и на мажите во сите сфери од општествениот живот. Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство не толерира никаква директна и индиректна дискриминација врз основа на пол, ниту било каков облик на вербално, невербално или физичко сексуално или друг друг вид на вознемирување.

III. Спроведување, следење и известување

Во однос на управување со ризици од корупција министерството, воспоставува ефикасен систем на внатрешни контроли и ревизија согласно принципите на јавната внатрешна финансиска контрола. Управувањето со ризиците од корупција е важен дел од системското управување со ризици во рамките на овој систем. Раководните структури во министерството се одговорни за проценка и отстранување на ризиците кои придонесуваат за појава на корупција, проневера, измама, судир на интереси, користење влијанија и врски заради добивање повластен третман или било која друга форма на незаконско или неетичко однесување.

Грижата за спроведување на Политиката на интегритет во министерството е индивидуална и колективна. Раководните структури се одговорни за воспоставување и спроведување на системот на интегритет, како и за нивна промоција преку своето лично однесување и со преземање мерки за колективна прифатеност на политиката на интегритет и придржување кон истата. Раководните структури и сите вработени во администрацијата во министерството се должни да го пријават секое казниво дело поврзано со корупција, како и секоја повреда на одредбите од Закон за спречување на корупцијата и судирот на интереси, за кои дознале во вршењето на својата должност, како и наводи или сомнежи за незаконско однесување или повреди на кодексот. Исто така, тие се должни да пријават и доколку од нив се побара да постапат спротивно на Уставот, закон, кодекс или друг пропис. За повреди на стандардите за интегритет се поведуваат дисциплински, прекршочни или кривични постапки за утврдување одговорност во согласност со закон. Раководните структури навремено ја информираат јавноста за случаите на повреда на етиката и интегритетот, преземените мерки и резултати, следејќи ги принципите на фер и соодветно постапување и заштита на приватноста и доверливоста. Министерот определува лице за интегритет кое дава совети и насоки од областа на етиката и интегритетот. Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство соработува со Државната комисија за спречување на корупцијата и други институции вклучени во превенција и борба против корупцијата.

МИНИСТЕР,
Љупчо Николовски